

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาอุตสาหกรรมระดับชุมชนใช้ระเบียบแบบแผนวิธี (Mixed Method) โดยมีวิธีการดำเนินการออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

1. การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาการใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักเบญจศีล เบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และแนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลัก เบญจศีล เบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
2. การวิจัยระยะที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบอุตสาหกรรมระดับชุมชนตำบลท่าสองคอน
3. การวิจัยระยะที่ 3 เพื่อขับเคลื่อน “อุตสาหกรรมระดับชุมชน” ในพื้นที่วัดขุนพรหมคำรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
4. การวิจัยระยะที่ 4 เพื่อขยายผลรูปแบบอุตสาหกรรมระดับชุมชนสู่การสร้างชุมชนเครือข่ายอุตสาหกรรมในพื้นที่อื่นๆ

การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาการใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักเบญจศีล เบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และแนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลัก เบญจศีล เบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ศึกษาการใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักเบญจศีล เบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และแนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลัก เบญจศีล เบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

1. การวิจัยเอกสาร เกี่ยวกับพุทธศาสนา และแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2557 การพัฒนาที่ยั่งยืน, พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2539 การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, พระไพศาล วิสาโล, 2542 พุทธวิธีการบริหาร, พระธรรมโกศาจารย์ ศ. (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), 2549 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว), 2540
2. การวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาการใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักเบญจศีล เบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และแนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลัก เบญจศีล

เบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยการ สอบถาม สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม

2.1 กลุ่มประชากร/กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พุทธศาสนิกชนที่เข้าร่วมโครงการวัดวิถีพุทธ เปิดวัดอาทิตย์ ณ วัดขุนพรหมคำริ จำนวน 30 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากตัวแทนของกลุ่มพุทธศาสนิกชน ดังนี้ รวม 30 คน

2.1.1 กลุ่มข้าราชการเกษียณ 6 คน

- 1) “นายบุญถิ่น คิดไร่” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 1)
- 2) “นางณัฐสุดา คิดไร่” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 2)
- 3) “นางบุปผชาติ เรื่องสุวรรณ” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 3)
- 4) “นายสุรพล ผื่นศิริ” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 4)
- 5) “นายสมพงษ์ สอนสุภาพ” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 5)
- 6) “นางสุภาวดี เพียรชัย” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 6)

2.1.2 กลุ่มข้าราชการประจำ 6 คน

- 1) “นางจุฬาลักษณ์ ผื่นศิริ” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 7)
- 2) “นางอรธดา วัฒนะ” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 8)
- 3) “นางวาสนา สิบัดดา” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 9)
- 4) “นายสมพร จันอูด” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 10)
- 5) “ชยากานต์ เรื่องสุวรรณ” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 11)
- 6) “นางสาวสิวิรัตน์ ภูญาษา” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 12)

2.1.3 ผู้นำชุมชน 6 คน

- 1) “นางสุกัญญา สมบัติดา” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 13)
- 2) “นางเฟื่องลดา แก้วทองศรี” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 14)
- 3) “นางศิริลักษณ์ ทองบุญ” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 15)
- 4) “นางพรทิพย์ พัชรพลอนันต์” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 16)
- 5) “นางประมวล คำพะวงค์” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 17)
- 6) “นางเพ็ญประภา แก้วพิพัฒน์” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 18)

2.1.4 ชาวบ้าน 6 คน

- 1) “นางสาววศกา อุปจันโท” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 19)
- 2) “นางสาวศิริดา มหาวีรวัฒน์” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 20)
- 3) “นางสาวศิริภาวรรณ ไชยพิมพ์” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 21)

- 4) “นางสาวศุภารัตน์ พิทักษ์” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 22)
- 5) “นางสาวสร้อยสุดา ทองบาง” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 23)
- 6) “นางสาวสรีตา โพธิ์รุกข์” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 24)

2.1.5 เยาวชน 6 คน

- 1) “นายจิระศักดิ์ ปุณณรัตน์กุล ” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 25)
- 2) “นายพงษ์อภิวาท นาสมใจ” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 26)
- 3) “นางสาวอภิตติยา สุภักดี” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 27)
- 4) “นายณัฐวีร์ ภูสีสม” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 28)
- 5) “นางสาวปิยฉัตร มีคำ” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 29)
- 6) “นางสาวชลกานต์ แสนสุข” (ผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนที่ 30)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามสภาพ

ปัญหาและความต้องการ

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัยระยะที่ 1 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีแนวคำถามเกี่ยวกับศึกษาการใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักเบญจศีล เบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และแนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลัก เบญจศีล เบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์ข้อมูล ที่ศึกษา เพื่อกำหนดเป็น โครงสร้างและขอบเขตเนื้อหาของแบบสำรวจศึกษาศึกษาการใช้ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักเบญจศีล เบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และ แนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลัก เบญจศีล เบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 ข้อ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของ ภาษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ข้อเสนอแนะการใช้ภาษาไม่กระชับในข้อคำถามผู้วิจัย จึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ นำแบบสำรวจศึกษาการใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักเบญจศีล เบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และแนวทางการพัฒนาชุมชนตาม หลัก เบญจศีล เบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้ให้ คำแนะนำปรึกษา โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขด้านข้อคำถามในแต่ละประเด็น นำมาจัดหมวดหมู่ปัญหาเกี่ยวกับความต้องการให้ชัดเจน ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้แก่

3.1 พระศรีญาณวงศ์ (นิมิตย์ ปณฺฑิตเสวี ป.ธ.๕, ดร.), คค. บริการ โครงการศึกษา , ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

3.2 รศ.ดร.ไชยยศ เรืองสุวรรณ, Ed.D. (Curriculum and Instruction), ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบ

3.3 รศ.ดร.ประภัสสร ปรีเอี่ยม, ปร.ค. การบริหารและการพัฒนา, ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

3.4 รศ.ดร.ลักขณา สิริวัฒน์, Ph.D. (Education) ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.5 ผศ.ดร.ว่าที่ ร.ต.อรัญญา ชูยกระเดื่อง, ผู้เชี่ยวชาญการวัดและประเมินผล ได้พิจารณาความเหมาะสมของข้อความ และตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity)

นำแบบสำรวจการใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักเบญจศีล เบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และแนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลัก เบญจศีล เบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้จริงในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างด้วย ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รายชื่อสมาชิกผู้เข้าร่วมสนทนา

ตอนที่ 2 แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักเบญจศีล และหลักเบญจธรรม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ช่วงที่ 1 การใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักเบญจศีล เบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และแนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลัก เบญจศีล เบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ช่วงที่ 2 เป็นแบบแนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม และแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบบปลายเปิด เพื่อทราบข้อเสนอแนะอื่น ๆ ด้านปัญหาหลักเบญจศีล เบญจธรรม รวมถึงการน้อมนำหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน

1. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

การสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มใช้สำหรับการจัดสนทนากลุ่มตรวจสอบข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีวิธีการสร้างคือ

1.1 ศึกษารูปแบบการสนทนากลุ่มจากหนังสือการวิจัยเชิงคุณภาพของ สุกางค์ จันทวานิช (2549 : 90) จัดทำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มมี 3 ตอน คือ 1) รายชื่อสมาชิกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม 2) การบันทึกการสนทนากลุ่ม จำนวน 10 ข้อ และตอนที่

3) บันทึกการสนทนากลุ่ม ข้อคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับความรู้แนวทางการพัฒนาหลักเบญจศีลเบญจธรรม และแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 จัดทำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไขภาษาให้กระชับและชัดเจน แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อคำถามการสนทนากลุ่มให้ตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัย

1.3 นำแบบการบันทึกการสนทนากลุ่มที่ได้แก้ไขแล้วไปบันทึกการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัญหาของตำบลท่าสองคอน แนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลักเบญจศีลและเบญจธรรม รวมถึงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

2. การสร้างแบบสอบถาม มีวิธีการสร้างคือ

2.1 จัดทำแบบสอบถาม นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไขภาษาให้กระชับและชัดเจน แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อคำถามแบบสอบถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2.2 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วไปสอบถามเกี่ยวกับความต้องการแนวทางการพัฒนาหลักเบญจศีล เบญจธรรม และแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การวิจัยระยะที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบทฤษฎีธรรมระดับชุมชนตำบลท่าสองคอน

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักวิชาการจำนวน 5 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจร่างหลักสูตรการอบรมทฤษฎีธรรมระดับชุมชน

2. เครื่องมือ แบบประเมินหลักสูตรการอบรมทฤษฎีธรรมระดับชุมชน

3. นำร่างหลักสูตรการอบรมทฤษฎีธรรมระดับชุมชนให้ผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์ เพื่อแก้ไขและปรับปรุง ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้แก่

3.1 พระศรีญาณวงศ์ (นิมิตย์ ปญฺจิตฺตเสวี ป.ธ.๕, ดร.), ปร.ค. นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น, ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

3.2 รศ.ดร.ไชยยศ เรืองสุวรรณ, Ed.D. (Curriculum and Instruction), ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบ

3.3 รศ.ดร.ประภัสสร ปริเอี่ยม, ปร.ค. การบริหารและการพัฒนา, ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

3.4 รศ.ดร.ลักขณา สริวัฒน์, Ph.D. (Education) ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.5 ผศ.ดร.ว่าที่ ร.ต.อรัญ ชูยกระเดื่อง, ผู้เชี่ยวชาญการวัดและประเมินผล

4. นำร่างหลักสูตรการอบรมทศศีลธรรมระดับชุมชนที่แก้ไข และปรับปรุง แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญรับรอง เพื่อสร้างรูปแบบ ต่อไป

การวิจัยระยะที่ 3 เพื่อขับเคลื่อน “ทศศีลธรรมระดับชุมชน” ในพื้นที่วัดขุนพรหมคำริ ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรในตำบลท่าสองคอน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากอาสาสมัครทศศีลธรรมระดับชุมชน จำนวน 5 กลุ่ม จำนวน 30 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากตัวแทนของกลุ่มพุทธศาสนิกชน ดังนี้ กลุ่มข้าราชการเกษียณ 6 คน กลุ่มข้าราชการประจำ 6 คน ผู้นำชุมชน 6 คน ชาวบ้าน 6 คน และเยาวชน 6 คน รวม 30 คน

2. เครื่องมือ ได้แก่

2.1 แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เรื่องหลักเบญจศีล หลักเบญจธรรม และรวมถึงแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจ

2.2 แบบประเมินคุณสมบัติทศศีลธรรม

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจ

2.4 แบบสังเกตพฤติกรรมทศศีลธรรม

3. วิธีการสร้างแบบประเมินคุณสมบัติทศศีลธรรมระดับชุมชนใช้วิธีการสร้างโดยอาศัยแนวคิด หลักเบญจศีล หลักเบญจธรรม สาราโรช บัวศรี (2532 : 3-6) บูรณาการกับหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (จิราวุธ อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2549 : 27-28) พระราชดำรัสแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อ 22 มีนาคม 2517 และนโยบายของรัฐบาลในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ที่เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินความสามารถทศศีลธรรมโดยผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมได้ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและเนื้อหา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ที่เหมาะสม จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยนำคำตอบของแต่ละคนมาให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนนดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 184)

มากที่สุด	ระดับคะแนน	5	คะแนน
มาก	ระดับคะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ระดับคะแนน	3	คะแนน
น้อย	ระดับคะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1	คะแนน

คำนวณค่าเฉลี่ยคะแนนจากแบบประเมินคุณสมบัติทศศีลธรรมระดับชุมชน แล้วนำมาแปลความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

4. การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ โดยผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมได้ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา และเนื้อหา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ได้ค่า มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ที่เหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยนำคำตอบของแต่ละคนมาให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนนดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 184)

มากที่สุด	ระดับคะแนน	5	คะแนน
มาก	ระดับคะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ระดับคะแนน	3	คะแนน
น้อย	ระดับคะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1	คะแนน

คำนวณค่าเฉลี่ยคะแนนจากแบบประเมินความพึงพอใจของทศศีลธรรมระดับชุมชน แล้วนำมาแปลความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อให้ดูความเหมาะสมของข้อคำถาม จะใช้ข้อคำถามกี่ข้อ และเนื้อหาเหมาะกับช่วงวัยของผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาท้องถิ่น และด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามและ

ภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะได้แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อทศศิทธรมระดับชุมชน

6. แบบสังเกตพฤติกรรมทศศิทธรม คือ แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างการอบรม โดยมีขั้นตอนตอนในการสร้างดังนี้

6.1 จำแนกจุดประสงค์ตามเนื้อหา

6.2 สร้างแบบทดสอบ เรื่อง หลักเบญจศีล หลักเบญจธรรม รวมถึงหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

6.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น แสนต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบโครงสร้างและภาษาที่ใช้ จากนั้นจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรและการอบรม ตรวจสอบด้านภาษา และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 คน จากผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้

6.4 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาข้อคำถามไม่ชัดเจน จึงแก้ไขเป็นคำถามที่ตรงกัน เรื่อง หลักเบญจศีล หลักเบญจธรรม รวมถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการพรรณนาวิธี

การวิจัยระยะที่ 4 เพื่อขยายผลรูปแบบทศศิทธรมระดับชุมชนสู่การสร้างชุมชนเครือข่ายทศศิทธรมในพื้นที่อื่น ๆ

การทดลองใช้หลักสูตรทศศิทธรมระดับชุมชน ที่วัดมหาชัย ซึ่งมีสภาพพื้นที่คล้ายคลึงกัน โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 กลุ่ม จำนวน 20 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากตัวแทนของกลุ่มพุทธศาสนิกชน ดังนี้ กลุ่มข้าราชการเกษียณ 5 คน กลุ่มข้าราชการประจำ 5 คน ผู้นำชุมชน 5 คน ชาวบ้าน 5 คน และเยาวชน 5 คน รวม 20 คน

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ อาสาสมัครทศศิทธรมระดับชุมชนที่ผ่านกระบวนการอบรมในระยะที่ 3 และอาสาสมัครตัวแทนชุมชนจากตำบลตลาด จำนวน 20 คน

2. วิธีดำเนินการ

2.1 ทศศิทธรมระดับชุมชนที่ผ่านกระบวนการอบรม ได้จัดเวทีประชาคมในชุมชนอุปราช ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อคัดเลือกพื้นที่ขยายผลและรับสมัครอาสาสมัครทศศิทธรมระดับชุมชนที่ตำบลตลาด

2.2 ทุตศีลธรรมระดับชุมชนที่ผ่านกระบวนการอบรมร่วมกับระยะที่ 3 จะนำมาขยายผลที่ตำบลตลาด

3. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.1 แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เรื่องหลักเบญจศีล หลักเบญจธรรม และรวมถึงแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจ

3.2 แบบประเมินคุณสมบัติทุตศีลธรรม

3.3 แบบประเมินความพึงพอใจ

3.4 แบบสังเกตพฤติกรรมทุตศีลธรรม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการแบบผสมวิธี ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อแจ้งให้พื้นที่ทราบ และขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม เพื่อการวิจัยในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2. ทำปฏิทินการปฏิบัติงาน โดยได้ดำเนินการวางแผนเพื่อกำหนด วัน เวลา วิธีการ เนื้อหา บุคคลเป้าหมาย แล้วจัดทำปฏิทินเก็บรวบรวมข้อมูลดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ปฏิทินการปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลาดำเนินงาน	สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ
ระยะที่ 1 ศึกษาการใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงด้วยหลักเบญจศีลเบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และแนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลัก เบญจศีล เบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย คือ 1. สํารวจสภาพปัญหาในตำบลท่าสองคอน 2. จัดกลุ่มสนทนาแบบกัลยาณมิตรหาแนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลักพุทธธรรม	1. กลุ่มข้าราชการเกษียณ 2. กลุ่มข้าราชการประจำ 3. ผู้นำชุมชน 4. ชาวบ้าน 5. เยาวชน	1. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 2. แบบสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการ 3. การจัดสนทนากลุ่ม 4. กล้องถ่ายรูป 5. เครื่องบันทึกเสียง 6. สมุดจดบันทึก	มิถุนายน พ.ศ. 2558 ถึง เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2558	ได้ทราบถึงการใช้นโยบายเศรษฐกิจพอเพียงด้วยหลักเบญจศีลเบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และแนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลักเบญจศีลเบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีดำเนินการวิจัย	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลาดำเนินงาน	สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ
ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบทฤษฎีศิลปกรรมระดับชุมชน	ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย คือ 1. ร่างรูปแบบการพัฒนาทฤษฎีศิลปกรรมระดับชุมชน 2. จัดเวทีเสวนา และวิพากษ์หลักสูตรการอบรมทฤษฎีศิลปกรรมระดับชุมชนที่มีคุณสมบัติตาม TAKAB Model	1. นักวิชาการ จำนวน 5 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบ TAKAB Model	1. เครื่องมือแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบการพัฒนาทฤษฎีศิลปกรรมระดับชุมชน 2. หลักสูตรการอบรมทฤษฎีศิลปกรรมระดับชุมชน ที่มีเนื้อหาคือหลักเบญจศีล หลักเบญจธรรม และรวมถึงแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3. แบบประเมินความสามารถทฤษฎีศิลปกรรม	สิงหาคม พ.ศ. 2558 ถึง เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2558	1. ได้รูปแบบการพัฒนาทฤษฎีศิลปกรรมระดับชุมชน 2. ได้หลักสูตรการอบรมทฤษฎีศิลปกรรมระดับชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลาดำเนินงาน	สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ
ระยะที่ 3 การขับเคลื่อนนวัตกรรมทศศิลป์ระดับชุมชน	จัดกระบวนการการเรียนรู้ตามรูปแบบการพัฒนาทศศิลป์ระดับชุมชนที่ได้มาจากการวิจัยในระยะที่ 2	อาสาสมัครทศศิลป์ระดับชุมชน จำนวน 30 คน ได้มาโดยความสมัครใจ ได้แก่ กลุ่มข้าราชการเกษียณ กลุ่มข้าราชการประจำ ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน และเยาวชน	แบบประเมินความสามารถทศศิลป์ แบบประเมินความพึงพอใจ และแบบสังเกตพฤติกรรมทศศิลป์	กันยายน พ.ศ. 2558 ถึง เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2558	ทศศิลป์

วิธีดำเนินการวิจัย	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลาดำเนินงาน	สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ
ระยะที่ 4 ขยายผลการใช้รูปแบบการพัฒนาพุทธศิลป์ระดับชุมชน	1. ขยายผลการใช้รูปแบบการพัฒนาพุทธศิลป์ในพื้นที่ ตำบลตลาดจังหวัดมหาสารคาม และพื้นที่อื่นๆ 2. สร้างเครือข่ายพุทธศิลป์ระดับชุมชน	อาสาสมัครพุทธศิลป์ระดับชุมชนที่ผ่านกระบวนการอบรมในระยะที่ 3 และอาสาสมัครตัวแทนตำบลตลาด จำนวน 20 คน	แบบประเมินความสามารถพุทธศิลป์ แบบประเมินความพึงพอใจ และแบบสังเกตพฤติกรรมพุทธศิลป์	พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2558	ขยายผลการใช้รูปแบบการพัฒนาพุทธศิลป์ในพื้นที่ วัดมหาชัย ตำบลตลาด จังหวัดมหาสารคาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ศึกษาการใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักเบญจศีล เบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และแนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลัก เบญจศีล เบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการแยกแยะประเด็น และจัดกลุ่มเนื้อหา เป็น 2 ประเด็น 1. การใช้ชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักเบญจศีล เบญจธรรมของชุมชนตำบลท่าสองคอน และ 2. แนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลัก เบญจศีล เบญจธรรมและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 เพื่อพัฒนารูปแบบทฤษฎีธรรมระดับชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการแยกแยะประเด็น ตามเครื่องมือการวิจัย พร้อมกับใช้สถิติขั้นพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

1.3 เพื่อขับเคลื่อน “ทฤษฎีธรรมระดับชุมชน” ในพื้นที่วัดขุนพรหมคำริ-ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.4 เพื่อขยายผลรูปแบบทฤษฎีธรรมระดับชุมชน ณ วัดมหาชัย ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดการตรวจสอบข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) (สุภางค์ จันทวานิช. 2549 : 129) ดังต่อไปนี้

2.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากแหล่งที่มาของข้อมูลที่ต่างแหล่งกันว่า ถ้าข้อมูลมาจากแหล่งที่ต่างกัน แล้วยังมีความเหมือนกันคงเส้นคงวาหรือ ทั้งนี้แหล่งที่กล่าวมาได้แก่ แหล่งเวลา แหล่งบุคคล และแหล่งสถานที่

2.2 การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) เป็นการใช่วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ และเอกสารบันทึก

2.3 การนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์และแบบตาราง

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) คำนวณจากสูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน	ร้อยละ
f แทน	ความถี่ต้องแปลงเป็นร้อยละ
N แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 105) คำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$ แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N แทน	จำนวนคนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) คำนวณจากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	EX	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	Σ	แทน	ผลรวม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบโดยใช้เทคนิค 50% (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 210-211)

2.1.1 ค่าความยากง่าย (p) ใช้สูตรดังนี้

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากง่าย
	R	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
	N	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อสอบนั้นทั้งหมด

2.1.2 ค่าอำนาจจำแนก (r) ใช้สูตรดังนี้

$$D = \frac{R_U - R_L}{\frac{N}{2}}$$

เมื่อ	D	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	R_U	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง
	R_L	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้วิธีของ คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson, 1937 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 88-89) สูตร K.R. -20 ในกรณีที่ค่าความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อไม่เท่ากัน

$$R_{tt} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\Sigma pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ	R_{tt}	แทน	ความเที่ยงของแบบทดสอบ
	K	แทน	จำนวนข้อสอบ
	P	แทน	ความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อ (สัดส่วนที่ตอบถูก)
	q	แทน	สัดส่วนที่ตอบผิด (1-p)
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบทดสอบ

2.3 สถิติในการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์หรือดัชนีความเหมาะสม (IOC) ของโดยผู้เชี่ยวชาญ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 93 - 65)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	ΣR	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY